

Zájem žen a mužů o politiku a veřejné dění

Shrnutí

V četnosti **zájmu o politická témata** stále dominovali muži, avšak ze strany žen došlo (například ve srovnání s lety 2006 a 2010) k **postupnému pozitivnímu trendu růstu jejich zájmu**. Zájem žen se zvýšil z původních 25 % – 35 % (rok 2006 a 2010) na současných 42 % (velmi se zajímá + spíše se zajímá).

Zájem o politiku (součet odpovědí velmi se zajímám + docela se zajímám)

Rok	muž	žena	Celkem
2006	41,9 %	23,9 %	31,6 %
2008	52,9 %	34,7 %	42,9 %
	36,3 %	19,7 %	28,3 %
2009	49,3 %	38,3 %	43,6 %
2010	52,8 %	36,4 %	44,4 %
2013	51 %	42,3 %	46,5 %

Deklarovaná ochota vstoupit do politické strany podle pohlaví (září 2012)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Uvažoval/uvážovala o vstupu do strany v posledních 10 letech:</i>			
Ano	12,6 %	4,5 %	8,4 %
Ne	85,2 %	93,3 %	89,4 %
Neví	2,2 %	2,2 %	2,2 %

Deklarovaná orientace v politických problémech podle pohlaví

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Mám pocit, že docela dobře rozumím politickým problémům naší země.</i>			
2006	27,1 %	19,7 %	27,1 %
2010			
<i>Jméno současného předsedy vlády ČR</i>			
Správná odpověď	91 %	89,8 %	90,4 %
Špatná odpověď	2,9 %	3,3 %	3,1 %
Neví	6,1 %	6,9 %	6,5 %
<i>Jméno hejtmana kraje (v Praze primátora)</i>			
Správná odpověď	57,6 %	52,9 %	55,2 %
Špatná odpověď	10,8 %	15 %	13 %
Neví	31,6 %	32,1 %	31,8 %

Deklarovaná kvalifikace k účasti v politice podle pohlaví

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Považuji se za dostatečně kvalifikovaného/kvalifikovanou k účasti v politice.</i>			
2006	25,6 %	10,7 %	17 %
2013	20,6 %	13,3 %	17 %

Deklarovaná ne/jistota při diskusi o politice podle pohlaví (r. 2006)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Často se cítím nejistá/nejistá, když hovořím s ostatními lidmi o politice.</i>			
Zcela souhlasím	2,5 %	8,6 %	6 %
Spíše souhlasím	17,7 %	24,2 %	21,4 %
Ani souhlas ani nesouhlas	24,5 %	32 %	28,8 %
Spíše nesouhlasím	33,8 %	23,6 %	28 %
Rozhodně nesouhlasím	21,4 %	11,6 %	15,8 %

Deklarovaná účast ve veřejném životě podle pohlaví (r. 2008)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Účastnil/a jste se zasedání místního zastupitelstva?</i>			
Ano, vícekrát	13,7 %	7,8 %	10,5 %
Ano, jednou	12,1 %	10,7 %	11,3 %
Ne	72,6 %	79,8 %	76,5 %
Nevím	0,6 %	1 %	0,8 %
Neodpověděl/a	0,9 %	0,6 %	0,8 %
Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Oslovil/a jste nebo navštívil/a politika/političku, představitele/představitelku veřejné správy?</i>			
Ano, vícekrát	9,5 %	6 %	7,6 %
Ano, jednou	12,9 %	8 %	10,2 %
Ne	75,4 %	84,3 %	80,2 %
Nevím	0,8 %	1,2 %	1 %
Neodpověděl/a	1,3 %	0,5 %	0,9 %

Deklarovaná politická činnost podle pohlaví (r. 2013)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Byl/byla členem či členkou výboru místní organizace:</i>			
Ano	9,9 %	7,2 %	8,5 %
Ne	89,7 %	92,8 %	91,3 %
Neví	0,4 %	0 %	0,2 %
Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Pracoval/pracovala pro nějaký klub či organizaci:</i>			
Ano	20 %	13,6 %	16,7 %
Ne	79 %	86,2 %	82,7 %

Neví	1 %	0,2 %	0,6 %
------	-----	-------	-------

Data

Začneme úplně základní otázkou, tedy deklarovaným zájmem či nezájmem o politiku. Zde je však potřeba položit si otázku, nakolik se odpovědi shodují s očekáváními danými socializací – nakolik sami muži a samy ženy považují za patřičné, aby se o politiku zajímali či nikoli. Významným faktorem může být také množství volného času, který mohou respondentky a respondenti sledování politického dění věnovat. Všechny tyto otázky poukazují na **limity kvantitativního přístupu a na potřebu doplnění dostupných dat o hlubší kvalitativní bádání**, které by tyto nejasnosti osvětlilo.

Výzkum z roku 2006 jasně dokládá **rozdílnost mezi muži a ženami co do zájmu o politiku**. Z celkového množství žen respondentek deklarovalo pouhých 24 %, že se aktivně o politiku zajímá (velmi se zajímám + docela se zajímám), naopak u skupiny mužů je to 42 % ze všech dotazovaných mužů.

Tabulka č. 1: Deklarovaný zájem o politiku podle pohlaví (r. 2006)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Jak moc se Vy osobně zajímáte o politiku?</i>			
Velmi se zajímám	11,2 %	4,4 %	7,3 %
Docela se zajímám	30,7 %	19,5 %	24,3 %
Trochu se zajímám	31,1 %	33,3 %	32,4 %
Moc se nezajímám	15,2 %	25,2 %	21 %
Nezajímám se vůbec	11,8 %	17,6 %	15,1 %

Zdroj: Výzkum ISSP Role vlády IV.

S tímto údajem statisticky významně souvisí i fakt, zda jedinec považuje sám sebe za někoho, kdo **rozumí** politickým problémům v naší zemi. Je tedy předvídatelné, že 20 % žen s tímto tvrzením souhlasí (rozhodně souhlasím + souhlasím), oproti výraznějším 37 % mužů. **Až u poloviny z dotazovaných žen (49 %) se tak setkáváme s tím, že samy sebe považují za osobu, jež se v politických tématech příliš dobře neorientuje.**

Tabulka č. 2: Deklarovaná orientace v politických problémech podle pohlaví (r. 2006)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Mám pocit, že docela dobře rozumím politickým problémům naší země.</i>			
Rozhodně souhlasím	8 %	2,5 %	4,9 %
Souhlasím	29,1 %	17,2 %	22,2 %
Ani souhlas ani nesouhlas	33,7 %	31,1 %	32,2 %
Nesouhlasím	17 %	29,5 %	24,2 %
Rozhodně nesouhlasím	12,2 %	19,7 %	16,5 %

Zdroj: Výzkum ISSP Role vlády IV.

Další souvislost nalézáme i v otázce týkající se hodnocení vlastní kvalifikace vzhledem k účasti v politickém životě. Celých **69 %** žen z celkového počtu dotazovaných **samu sebe považuje za nedostatečně kvalifikovanou k účasti v politice** (spíše nesouhlasím + zcela nesouhlasím), což opět představuje významný rozdíl oproti 48 % u mužů.

Tabulka č. 3: Deklarovaná kvalifikace k účasti v politice podle pohlaví (r. 2006)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Považuji se za dostatečně kvalifikovaného/kvalifikovanou k účasti v politice.</i>			
Zcela souhlasím	5 %	3,2 %	4 %
Spíše souhlasím	20,6 %	7,5 %	13 %
Ani souhlas ani nesouhlas	26,6 %	20,3 %	23 %
Spíše nesouhlasím	26 %	29,2 %	27,8 %
Rozhodně nesouhlasím	21,8 %	39,8 %	32,2 %

Zdroj: Výzkum ISSP Role vlády IV.

Korelujícím údajem je i zhodnocení vlastní jistoty či nejistoty v případě diskuze o politice s ostatními. Nejistě (zcela souhlasím + spíše souhlasím) se v tomto ohledu cítí až 33 % žen, naopak mužů jen 20 %.

Tabulka č. 4: Deklarovaná ne/jistota při diskusi o politice podle pohlaví (r. 2006)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Často se cítím nejistá/nejistá, když hovořím s ostatními lidmi o politice.</i>			
Zcela souhlasím	2,5 %	8,6 %	6 %
Spíše souhlasím	17,7 %	24,2 %	21,4 %
Ani souhlas ani nesouhlas	24,5 %	32 %	28,8 %
Spíše nesouhlasím	33,8 %	23,6 %	28 %
Rozhodně nesouhlasím	21,4 %	11,6 %	15,8 %

Zdroj: Výzkum ISSP Role vlády IV.

Méně významné rozdíly mezi pohlavími panují v otázce **voličské aktivity**. V otázce, zda se respondent/respondentka účastnil/a posledních voleb¹, odpovědělo 74 % mužů kladně, žen srovnatelných 66 %, což **nepředstavuje až tak výraznou diferenci**. I když i zde je deklarovaná aktivita žen nižší než aktivita mužů.

Tabulka č. 5: Deklarovaná účast ve volbách podle pohlaví (r. 2006)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Zúčastnil/zúčastnila jste se voleb?</i>			
Ano	74 %	65,6 %	69,2 %
Ne	25,4 %	33,6 %	30,1 %
Ne, neměl/a jsem volební právo	0,6 %	0,7 %	0,7 %

Zdroj: Výzkum ISSP Role vlády IV.

¹ Jednalo se o volby do Poslanecké sněmovny a Senátu PČR v roce 2006.

Následující **Evropský výzkum hodnot z roku 2008 potvrzuje** výše uvedená data týkající se **zájmu jedinců o politiku dle genderu**. Zájem o politiku (velice se zajímám + trochu se zajímám) zde projevuje z celkového množství žen jen 35 % z nich, mužů 53 %.

Tabulka č. 6: Deklarovaný zájem o politiku podle pohlaví (r. 2008)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
Velice se zajímám	10,2 %	5,9 %	7,8 %
Trochu se zajímám	42,7 %	28,8 %	35,1 %
Příliš se nezajímám	29,9 %	37 %	33,8 %
Vůbec se nezajímám	17,1 %	28,3 %	23,3 %

Zdroj: Evropský výzkum hodnot 2008

S výše jmenovaným zájmem o politiku pozitivně koreluje i **aktivní sledování politického dění**. Více jak polovina z oslovených mužů uvedla, že politiku sleduje denně či několikrát týdně (61 %), žen sledujících politickou scénu s uvedenou frekvencí bylo 47 %.

Hypotetická voličská účast z hlediska pohlaví se v tomto výzkumu ukázala jako **víceméně rovnocenná** (do Parlamentu by šlo volit 67 % mužů a 65 % žen). Stranické preference mužů a žen od roku 2006 zaznamenaly nepatrnou změnu, kterou však můžeme spíše nežli z hlediska genderu interpretovat a zdůvodňovat tehdejšími politickým vývojem. Jak muži, tak ženy by ve většině případů svěřili své hlasy ČSSD (38 % všech mužů a 29 % všech žen), následně ODS a KSČM (větší podpora od žen – rozdíl 2 %). **Ženy opětovně více než muži tíhly ke stranám založených na tradičních, křesťanských hodnotách** (Křesťanská demokratická unie - Československá strana lidová – 10 % ženy, 6 % muži).

Výzkum se zabýval i otázkou **důvěry v instituce veřejného života**. Největší rozdíl v důvěře mužů a žen vidíme u důvěry ve státní správu a úřady. Těmito institucím vyjadřuje svou důvěru (velmi vysokou + vysokou) 37 % žen a 30 % mužů.

Jednou z oblastí výzkumu Veřejnost jako aktér modernizace z téhož roku byla **účast občanů a občanek ve veřejném životě**. Markantní **rozdíl** mezi podílem participujících mužů a žen vidíme především v otázkách účasti **respondentů při zasedání místního zastupitelstva a oslovení/návštěva veřejně činné osoby**. V prvním jmenovaném se někdy zúčastnilo (ano, vícekrát + ano, jednou) 19 % žen a 26 % mužů. U druhého došlo k oslovení (ano, vícekrát + ano, jednou) definované veřejné osoby u 14 % žen a 22 % mužů.

Tabulka č. 7: Deklarovaná účast ve veřejném životě podle pohlaví (r. 2008)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Účastnil/a jste se zasedání místního zastupitelstva?</i>			
Ano, vícekrát	13,7 %	7,8 %	10,5 %
Ano, jednou	12,1 %	10,7 %	11,3 %
Ne	72,6 %	79,8 %	76,5 %
Nevím	0,6 %	1 %	0,8 %
Neodpověděl/a	0,9 %	0,6 %	0,8 %

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Oslovil/a jste nebo navštívil/a politika/političku, představitele/představitelku veřejné správy?</i>			
Ano, vícekrát	9,5 %	6 %	7,6 %
Ano, jednou	12,9 %	8 %	10,2 %
Ne	75,4 %	84,3 %	80,2 %
Nevím	0,8 %	1,2 %	1 %
Neodpověděl/a	1,3 %	0,5 %	0,9 %

Zdroj: Výzkum Veřejnost jako aktér modernizace 2008

Výzkum se zabýval i otázkou **zájmu o politiku**. Zatímco 36 % mužů v něm prohlásilo, že se o politiku velmi a dost zajímá, žen se k této možnosti hlásilo jen 20 %.

Tabulka č. 8: Deklarovaný zájem o politiku podle pohlaví (r. 2008)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Jak moc se zajímáte o politiku?</i>			
Velmi	6,8 %	3,5 %	5 %
Dost	29,5 %	16,2 %	22,3 %
Jen trochu	45,8 %	49,8 %	47,9 %
Vůbec ne	17,1 %	30 %	24,1 %
Nevím	0,6 %	0,2 %	0,3 %
Neodpověděl/a	0,4 %	0,4 %	0,4 %

Zdroj: Výzkum Veřejnost jako aktér modernizace 2008

Z výzkumu Naše společnost z května 2009 (měsíc před volbami do Evropského parlamentu) vybíráme data týkající se zmíněných voleb do EP. Co se týče **obecného zájmu mužů a žen o samotné volby do EP, není mezi pohlavími významnější rozdíl**.

Tabulka č. 9: Deklarovaný zájem o volby do EP podle pohlaví (květen 2009)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Zajímá se o volby do EP:</i>			
Rozhodně ano	8,5 %	7,5 %	8 %
Spíše ano	20,9 %	20,2 %	20,5 %
Spíše ne	38,6 %	40,8 %	39,7 %
Rozhodně ne	30,7 %	30,6 %	30,6 %
Neví	1,4 %	0,9 %	1,2 %

Zdroj: Výzkum Naše společnost – květen 2009

Ani v případě **plánované volební účasti nejsou zaznamenány podstatnější rozdíly co do pohlaví** respondentů a respondentek. Celková čísla odkazující k účasti v těchto volbách nejsou rozhodně tak vysoká jako například ty vztahující se k volbám do PS ČR, avšak určitý zájem o evropské otázky se zde objevuje.

Tabulka č. 10: Plánovaná volební účast ve volbách do EP podle pohlaví (květen 2009)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
---------	-----	------	--------

<i>Volební účast do Evropského parlamentu:</i>			
Rozhodně ano	14,6 %	13,8 %	14,2 %
Spíše ano	24 %	24,2 %	24,1 %
Spíše ne	20,3 %	17,2 %	18,7 %
Rozhodně ne	26 %	26,3 %	26,1 %
Nebude mít volební právo	4,1 %	2,3 %	3,2 %
Neví	11 %	16,3 %	13,7 %

Zdroj: Výzkum Naše společnost – květen 2009

Z výzkumu dále vyplynulo, že pro **ženy** je při jejich volbě **pravděpodobně důležitější preference konkrétní osoby** (například leadera), naopak pro **muže** je to **strana jako celek**. Avšak dle údajů z jednoho konkrétního výzkumu rozhodně **nelze** situaci **generalizovat** (níže uvádíme další průzkumy, z nichž vyplývají odlišné závěry). Jak je zřejmé z následující tabulky, **rozdíly nejsou nijak výrazné** – pohybují se v řádu jednotek procentních bodů.

Tabulka č. 11: Deklarovaná významnost konkrétní osoby při rozhodování o volbě strany (květen 2009)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Volí konkrétní osoby nebo podle stran:</i>			
Konkrétní osoba	23,1 %	26,6 %	24,9 %
Strana, za kterou kandiduje	39 %	28,6 %	33,8 %
Obojí stejně důležité	37,9 %	43,7 %	40,9 %
Neví	0 %	1 %	0,5 %

Zdroj: Výzkum Naše společnost – květen 2009

Výzkum Naše společnost realizovaný v červnu 2009 (měsíc, kdy probíhaly volby do EP) **neprokázal významnější rozdíl mezi muži a ženami co do účasti ve volbách do EP**.

Tabulka č. 12: Deklarovaná účast ve volbách do EP podle pohlaví (červen 2009)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Zúčastnil/zúčastnila se voleb do EP:</i>			
Ano	44,6 %	44,1 %	44,3 %
Ne	50,4 %	50,6 %	50,5 %
Neměl/a volební právo	5 %	5,1 %	5,1 %
Neví	0 %	0,2 %	0,1 %

Zdroj: Výzkum Naše společnost – červen 2009

Od výzkumu realizovaného v předchozím měsíci roku 2009 se nijak výrazně neproměnila deklarovaná důležitost domácích/evropských témat při rozhodování ve volbách. Lze tedy předpokládat, že respondenti a respondentky skutečně hlasovali v souladu s předem deklarovanými postoji. I v rámci tohoto výzkumu byly zařazeny baterie otázek zkoumající **zájem respondentů a respondentek o politiku**. Znovu se zde potvrzuje **obecně menší zájem žen oproti mužům**. Velmi a spíše se obecně o politiku zajímalo 49 % mužů, naopak žen jen 38 %.

Tabulka č. 13: Deklarovaný zájem o politiku podle pohlaví (r. 2009)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Zajímá se – politika obecně:</i>			
Velmi se zajímá	8,9 %	5,5 %	7,1 %
Spíše se zajímá	40,4 %	32,8 %	36,5 %
Spíše se nezajímá	37,4 %	41,8 %	39,7 %
Vůbec se nezajímá	13,3 %	19,4 %	16,4 %
Neví	0 %	0,5 %	0,3 %

Zdroj: Výzkum Naše společnost – červen 2009

Výzkum **Naše společnost z dubna roku 2010** (měsíc před volbami do PS) ukázal, že v tomto období se **k volbám do PS chystalo jít** (rozhodně ano + spíše ano) **zhruba stejné procento mužů i žen.**

Tabulka č. 14: Plánovaná účast ve volbách do PS PČR podle pohlaví (duben 2010)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Volební účast do Poslanecké sněmovny:</i>			
Rozhodně ano	31,4 %	29 %	30,1 %
Spíše ano	30,4 %	31,9 %	31,2 %
Spíše ne	8,2 %	8,5 %	8,4 %
Rozhodně ne	18 %	19,6 %	18,8 %
Nebude mít volební právo	5,1 %	4,2 %	4,7 %
Neví	6,9 %	6,8 %	6,8 %

Zdroj: Výzkum Naše společnost – duben 2010

V případě otázky týkající se **zájmu o politické dění**, se opět potvrdil **vyšší zájem** o politická témata **ze strany mužů**. Pro ilustraci uvádíme otázku na zájem o politiku obecně (u níž se také projevil největší procentní rozdíl mezi muži a ženami). Z celkového množství dotazovaných uvedlo, že se o politiku obecně zajímá (velmi se zajímá + spíše se zajímá) 36 % žen a 53 % mužů.

Tabulka č. 15: Deklarovaný zájem o politiku podle pohlaví (r. 2010)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Zajímá se – politika obecně:</i>			
Velmi se zajímá	7,2 %	5,2 %	6,2 %
Spíše se zajímá	45,6 %	31,2 %	38,2 %
Spíše se nezajímá	33,9 %	43,9 %	39 %
Vůbec se nezajímá	13,3 %	19,4 %	16,4 %
Neví	0 %	0,4 %	0,2 %

Zdroj: Výzkum Naše společnost – duben 2010

I přes to, že deklarovaný zájem žen o politická témata je nižší nežli u mužů, reálné znalosti jedinců dle pohlaví týkající se politické situace v ČR, jsou dle výsledků výzkumu srovnatelné. Jak muži, tak ženy ve většině případů správně uvedli jméno předsedy vlády i hejtmana svého kraje (v Praze primátora).

Tabulka č. 16: Orientace na české politické scéně podle pohlaví (r. 2010)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Jméno současného předsedy vlády ČR</i>			
Správná odpověď	91 %	89,8 %	90,4 %
Špatná odpověď	2,9 %	3,3 %	3,1 %
Neví	6,1 %	6,9 %	6,5 %
<i>Jméno hejtmana kraje (v Praze primátora)</i>			
Správná odpověď	57,6 %	52,9 %	55,2 %
Špatná odpověď	10,8 %	15 %	13 %
Neví	31,6 %	32,1 %	31,8 %

Zdroj: Výzkum Naše společnost – duben 2010

V otázce **důvěry ve veřejné instituce** se opět potvrdil rozdíl mezi muži a ženami v případě důvěry k prezidentovi ČR (ženy projevily v tomto případě mírně vyšší důvěru než muži). Drobná odlišnost se objevovala i ve vyjádření **spokojenosti** mužů a žen s **členstvím ČR v EU**. Ženy (33 %) byly v tomto případě méně spokojené (velmi spokojen/a + spíše spokojen/a) nežli muži (38 %).

Výzkum **Naše společnost z května roku 2010** (měsíc konání voleb do PS) ukazuje přibližně stejnou situaci ve volební účasti do PS a stranické preference dle pohlaví jako výzkum realizovaný v dubnu téhož roku.

Tabulka č. 17: Deklarovaná účast ve volbách do PS PČR podle pohlaví (květen 2010)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Volební účast do Poslanecké sněmovny:</i>			
Rozhodně ano	34,4 %	28,7 %	31,5 %
Spíše ano	24,8 %	29,1 %	27 %
Spíše ne	8,6 %	9,8 %	9,2 %
Rozhodně ne	21,7 %	20,2 %	20,9 %
Nemá volební právo	4,4 %	4,1 %	4,2 %
Neví	6,1 %	8,1 %	7,2 %

Zdroj: Výzkum Naše společnost – květen 2010

I data z **výzkumu Politika 2011** potvrzují určitou shodu mužů a žen co do volební účasti. Respondenti a respondentky by se účastnili voleb do PS víceméně ve stejné míře (přičemž u mužů bylo číslo nepatrně vyšší – 58 % oproti 55 % u žen). Ve stranických preferencích opět dominovala ČSSD s mírně vyšší podporou ze strany žen. V otázce **důvěry** respondentů ve veřejné instituce se největší rozdíl mezi pohlavími objevil v případě důvěry v prezidenta republiky. **Ženy** v tomto případě **hlavě státu důvěřovaly** (rozhodně důvěřuje + spíše důvěřuje) **více** (65 %) než muži (60 %).

Výzkum **Naše společnost 2012** z měsíce září (měsíc před volbami do Senátu a zastupitelstev krajů) přináší opět obdobná data. Volební účast dle pohlaví byla opět vyrovnaná.

Tabulka č. 18: Plánovaná účast ve volbách do PS PČR podle pohlaví (září 2012)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Volební účast do Poslanecké sněmovny:</i>			
Rozhodně ano	29,7 %	25 %	27,3 %
Spíše ano	24,8 %	30,3 %	27,6 %
Spíše ne	10,8 %	8,1 %	9,4 %
Rozhodně ne	22,8 %	27,3 %	25,1 %
Nemá volební právo	4,8 %	3,4 %	4,1 %
Neví	7,2 %	6 %	6,6 %

Zdroj: Výzkum Naše společnost – září 2012

Ve stranických preferencích nastala oproti roku 2010 změna u KSČM a ČSSD, kterým by v roce 2012 odevzdalo svůj hlas větší procento respondentek. Oproti předešlým zkoumáním se tento výzkum zaměřil i na účast jedinců ve volbách do krajských zastupitelstev. Rozdíly mezi pohlavími se však opět neprojevily příliš výrazné; ženy však deklarovaly mírně vyšší ochotu se voleb účastnit než muži.

Tabulka č. 19: Plánovaná účast ve volbách do zastupitelstev krajů podle pohlaví (září 2012)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Volební účast do krajských zastupitelstev:</i>			
Rozhodně ano	26,5 %	21,5 %	23,9 %
Spíše ano	26,5 %	29 %	27,8 %
Spíše ne	10,7 %	12,4 %	11,6 %
Rozhodně ne	23,3 %	25,3 %	24,3 %
Nebude mít volební právo	4,3 %	3 %	3,7 %
Neví	8,7 %	8,8 %	8,7 %

Zdroj: Výzkum Naše společnost – září 2012

Určitou, nikoli však výraznou, diferenci u mužů a žen můžeme sledovat v případě otázky „Co pro Vás bude při rozhodování o tom, komu dáte svůj hlas, důležitější“. **Muži uváděli jako důležitější konkrétní osobu**, naopak pro ženy byla důležitá konkrétní strana, za kterou určitá osoba kandiduje.

Tabulka č. 20: Deklarovaná významnost konkrétní osoby při rozhodování o volbě strany podle pohlaví (září 2012)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Volí konkrétní osoby nebo podle stran:</i>			
Konkrétní osoba	34,9 %	31,5 %	33,2 %
Strana, za kterou kandiduje	28 %	31,1 %	29,6 %
Obojí stejně důležité	35,3 %	35,3 %	35,3 %
Neví	1,7 %	2,1 %	1,9 %

Zdroj: Výzkum Naše společnost – září 2012

Další otázkou, která se v předchozích zkoumáních neobjevovala, byla i ta, zda dotazovaní v posledních letech uvažovali o vstupu do politické strany. Zde se objevil jasný rozdíl mezi muži

a ženami. Pouhá 4 % z dotazovaných žen tuto možnost zvažovala, zatímco v případě mužů to bylo 13 %.

Tabulka č. 21: Deklarovaná ochota vstoupit do politické strany podle pohlaví (září 2012)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Uvažoval/uvažovala o vstupu do strany v posledních 10 letech:</i>			
Ano	12,6 %	4,5 %	8,4 %
Ne	85,2 %	93,3 %	89,4 %
Neví	2,2 %	2,2 %	2,2 %

Zdroj: Výzkum Naše společnost – září 2012

Výzkum **Naše společnost 2012** z následujícího měsíce (říjen, kdy probíhaly volby do Senátu a zastupitelstev krajů) přinesla pozitivní údaj o nárůstu proklamované volební účasti ze strany žen (mírný nárůst byl zaznamenán již v září 2012). V tomto měsíci 60 % z celkového počtu žen uvedlo, že by v případě voleb do PS volit rozhodně či spíše šlo (muži 52 %).

Tabulka č. 22: Plánovaná účast ve volbách do PS PČR podle pohlaví (říjen 2012)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Volební účast do Poslanecké sněmovny:</i>			
Rozhodně ano	26,3 %	27,4 %	26,9 %
Spíše ano	25,9 %	32,5 %	29,3 %
Spíše ne	9,9 %	9,5 %	9,7 %
Rozhodně ne	26,7 %	21,9 %	24,2 %
Nemá volební právo	3,6 %	4,2 %	3,9 %
Neví	7,5 %	4,5 %	6 %

Zdroj: Výzkum Naše společnost – říjen 2012

Nárůst zaznamenala i účast žen ve volbách do krajských zastupitelstev. Rozdílnost (rozhodně ano + spíše ano) mezi muži a ženami byla již celých 5 % (ženy 59 %, muži 54 %).

Tabulka č. 23: Deklarovaná účast ve volbách do zastupitelstev krajů podle pohlaví (říjen 2012)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Volební účast do krajských zastupitelstev:</i>			
Rozhodně ano	26,7 %	26,4 %	26,5 %
Spíše ano	26,9 %	32,1 %	29,6 %
Spíše ne	8,1 %	11,1 %	9,7 %
Rozhodně ne	27,8 %	22,1 %	24,9 %
Nebude mít volební právo	3 %	3,9 %	3,5 %
Neví	7,4 %	4,4 %	5,8 %

Zdroj: Výzkum Naše společnost – říjen 2012

Situace se proměnila i v případě **důležitosti konkrétní osoby** či naopak strany v rozhodování o tom, komu respondenti a respondenti svěří svůj hlas. Předpokládaná preference určité strany dle pohlaví (v měsíci září pro ženy důležitější strana, pro muže naopak konkrétní osoba) se v tomto případě nepotvrdila. V měsíci říjnu byla situace opačná.

Tabulka č. 24: Deklarovaná významnost konkrétní osoby při rozhodování o volbě strany podle pohlaví (říjen 2012)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Volí konkrétní osoby nebo podle stran:</i>			
Konkrétní osoba	34,6 %	35,8 %	35,3 %
Strana, za kterou kandiduje	35,1 %	28,7 %	31,7 %
Obojí stejně důležité	29,4 %	35,4 %	32,7 %
Neví	0,9 %	0 %	0,4 %

Zdroj: Výzkum Naše společnost – říjen 2012

Výsledky výzkumu **Naše společnost z prosince 2012** (měsíc před volbou prezidenta republiky). Dokládají zhruba stejnou deklarovanou účast i preferenci konkrétní strany jako v měsíci říjnu.

Stěžejní byla v tomto výzkumu zejména otázka na **účast v přímé volbě prezidenta republiky**. Opět se projevila narůstající aktivita žen ve volbách. Možnost rozhodně a spíše ano zvolilo 72 % z dotazovaných žen oproti 66 % mužů.

Tabulka č. 25: Plánovaná účast v prezidentských volbách podle pohlaví (prosinec 2012)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Půjde volit v 1. kole prezidentských voleb:</i>			
Rozhodně ano	33,9 %	35,8 %	34,9 %
Spíše ano	32,4 %	36 %	34,2 %
Spíše ne	5,8 %	4,3 %	5,1 %
Rozhodně ne	16,3 %	13 %	14,6 %
Nebude mít volební právo	4,5 %	3,8 %	4,1 %
Neví	7,2 %	7,2 %	7,2 %

Zdroj: Výzkum Naše společnost – prosinec 2012

Výzkum **Naše společnost realizovaný v lednu 2013**, kdy proběhla prezidentská volba, znovu potvrdil zvýšení volební účasti ze strany žen v případě případných voleb do poslanecké sněmovny. Z celkového počtu dotazovaných žen by k volbám do PS šlo (rozhodně ano + spíše ano) 62 %, mužů naopak jen 57 %. Stranické preference víceméně odpovídaly situaci z měsíce minulého.

Větší procento žen nežli mužů deklarovalo, že se účastnily 1. kola prezidentských voleb.

Tabulka č. 26: Deklarovaná účast 1. kole prezidentských voleb podle pohlaví (leden 2013)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Byl/byla volit v 1. kole prezidentských voleb</i>			
Ano	71,5 %	75 %	73,3 %
Ne	24 %	21,8 %	22,9 %
Neměl/neměla volební právo	4,4 %	3,2 %	3,8 %

Zdroj: Výzkum Naše společnost – leden 2013

I u plánové účasti ve druhém kole volby prezidenta se projevuje větší zainteresovanost žen. Pro rozhodně ano a spíše ano ze strany žen 73 %, ze strany mužů 67 %.

Tabulka č. 27: Plánovaná účast ve 2. kole prezidentských voleb podle pohlaví (leden 2013)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Půjde volit ve 2. kole prezidentských voleb:</i>			
Rozhodně ano	47,6 %	50,4 %	49 %
Spíše ano	19,8 %	22,7 %	21,3 %
Spíše ne	4,6 %	4,7 %	4,7 %
Rozhodně ne	19 %	14,5 %	16,7 %
Nebude mít volební právo	4,4 %	4,5 %	4,6 %
Neví	4,6 %	4,5 %	4,6 %

Zdroj: Výzkum Naše společnost – leden 2013

Výzkum **Naše společnost realizovaný v únoru 2013** (měsíc, kdy probíhalo 2. kolo prezidentských voleb) znovu potvrdil vyšší volební účasti žen v prezidentských volbách, tentokrát v jejich druhém kole – 65 % oproti 62,8 % u mužů. I v případě vybraného prezidentského kandidáta došlo k potvrzení výsledků průzkumu z předchozího měsíce. Muži nepatrně více inklinovali k volbě Karla Schwarzenberga (42 % oproti 39,8 % u žen), ženy naopak k volbě Miloše Zemana (58,8 % oproti 57,6 % u mužů).

V tomto výzkumu bylo z hlediska genderových rozdílů zajímavé především vyjadřování souhlasu s různými výroky. Celých 40 % žen bylo přesvědčeno (rozhodně souhlasí + spíše souhlasí), že by nebylo stejně úspěšných ve veřejné funkci jako jiní, ke stejnému názoru se oproti tomu klonilo jen 34 % mužů.

Jasnou rozdílnost vidíme mezi muži a ženami i v **sebehodnocení porozumění a chápání politických problémů země**. Zatímco 32 % respondentů bylo přesvědčeno, že dobře rozumí politickým problémům (rozhodně souhlasí + spíše souhlasí), žen stejné možnosti uvedly je jen v 21 % případů. Obdobné byly i odpovědi na otázku týkající se **hodnocení vlastní kvalifikace směrem k účasti v politice**.

Tabulka č. 28: Hodnocení vlastní kvalifikace pro účast v politice (únor 2013)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Je dostatečně kvalifikovaný/kvalifikovaná k účasti v politice:</i>			
Zcela souhlasí	5,6 %	3,3 %	4,4 %
Spíše souhlasí	15 %	10,3 %	12,6 %
Ani souhlas ani nesouhlas	22,6 %	20,9 %	21,7 %
Spíše nesouhlasí	26,3 %	26,2 %	26,3 %
Rozhodně nesouhlasí	22,2 %	31,7 %	27,1 %
Neví	8,4 %	7,5 %	7,9 %

Zdroj: Výzkum Naše společnost – únor 2013

V četnosti **zájmu o politická témata** stále dominovali muži, avšak ze strany žen došlo (například ve srovnání s lety 2006 a 2010) k postupnému pozitivnímu trendu růstu jejich

zájmu. Zájem žen se zvýšil z původních 25 % – 35 % (rok 2006 a 2010) na současných 42 % (velmi se zajímá + spíše se zajímá).

Výzkum přinesl i informace o konkrétních **aktivitách respondentů a respondentek směřujících k účasti v politické sféře a veřejném životě**. I zde se objevila mírná diference mezi pohlavími. Konkrétním příkladem je otázka, zda dotazovaní byli někdy členem či členkou výboru místní organizace. Již zde vidíme určitý rozdíl mezi podílením se mužů a žen. Výraznější nepoměr nacházíme v případě práce respondenta pro nějaký politický klub či jinou organizaci.

Tabulka č. 59: Deklarovaná politická činnost podle pohlaví (r. 2013)

Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Byl/byla členem či členkou výboru místní organizace:</i>			
Ano	9,9 %	7,2 %	8,5 %
Ne	89,7 %	92,8 %	91,3 %
Neví	0,4 %	0 %	0,2 %
Pohlaví	muž	žena	Celkem
<i>Pracoval/pracovala pro nějaký klub či organizaci:</i>			
Ano	20 %	13,6 %	16,7 %
Ne	79 %	86,2 %	82,7 %
Neví	1 %	0,2 %	0,6 %

Zdroj: Výzkum Naše společnost – únor 2013